

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 28. avgust 2018

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Med Pompejevim in Cezarjevim taborom je bila samo reka Aps. Vojaki so se pogosto pogovarjali med seboj, med tem pa v skladu z dogovorom ni padlo nobeno kopje. Cezar je poslal legata Publija Vatinija na breg reke, da bi se pogovarjal o miru in jim večkrat zaklical, ali ni morda vendarle dovoljeno, da kot sodržavljani sodržavljanom pošljejo mirovne odposlance. Dolgo jih je ponižno prosil in oboji vojaki so ga molče poslušali. Tit Labien je z druge strani odgovoril, da bo naslednji dan prišel na pogovor Avel Varo in da bodo skupaj razmislili, kako bi lahko odposlanci Cezarja varno prišli in povedali, kar bi radi. Naslednjega dne se je na obeh straneh zbrala velika množica in zdelo se je, da si vsi prizadevajo za mir. Naprej je stopil Tit Labien, a ko je spregovoril o miru, se je začel pripraviti z Vatinijem. Njun pogovor so naenkrat prekinila kopja, ki so priletela od vsepovsod in ki se jim je Labien izognil, ker so ga vojaki zavarovali z orožjem. Veliko pa je bilo ranjenih. Tedaj je Labien rekel: »Prenehajte govoriti o spravi, kajti mi ne pristanemo na mir, razen če nam izročite Cezarjevo glavo.«

VR

Med Pompejevim in Cezarjevim taborom je bila samo reka Aps in vojaki so se pogosto pogovarjali med seboj, med tem pa v skladu z dogovorom ni padlo nobeno kopje. Cezar je poslal legata Publija Vatinija na breg reke, da bi se pogovarjal o miru in jim večkrat zaklical, ali ni morda vendarle dovoljeno, da kot sodržavljani sodržavljanom pošljejo mirovne odposlance, zlasti ker si prizadevajo samo za to, da se ne bi sodržavljani z orožjem spopadli s sodržavljani. Ponižno proseč je veliko govoril in oboji vojaki so ga molče poslušali. Druga stran je odgovorila, da bo naslednji dan prišel na pogovor Avel Varo in da bodo skupaj razmislili, kako bi lahko odposlanci Cezarja varno prišli in povedali, kar bi radi. Naslednjega dne se je na obeh straneh zbrala velika množica in zdelo se je, da si vsi prizadevajo za mir. Naprej je stopil Tit Labien, a ko je spregovoril o miru, se je začel pripraviti z Vatinijem. Njun pogovor so naenkrat prekinila kopja, ki so priletela od vsepovsod in ki se jim je Labien izognil, ker so ga vojaki zavarovali z orožjem. Veliko pa je bilo ranjenih. Tedaj je Labien rekel: »Prenehajte govoriti o spravi, kajti mi ne pristanemo na mir, razen če nam izročite Cezarjevo glavo.«

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																		
1	6	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="3">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak. Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>dederint (2. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>konj.</td> <td>pf.</td> <td>akt.</td> <td>scire (1. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>erit (3. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>fut.</td> <td>akt.</td> <td>pati (3. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>sapias (6. vrst.)</td> <td>2.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>oppositis (5. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> </tbody> </table>	Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike			Glagol	Analiza			Glagol	Analiza			Os.	Št.	Nak. Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	dederint (2. vrst.)	3.	pl.	konj.	pf.	akt.	scire (1. vrst.)	inf.	prez.	akt.	erit (3. vrst.)	3.	sg.	ind.	fut.	akt.	pati (3. vrst.)	inf.	prez.	pas.	sapias (6. vrst.)	2.	sg.	konj.	prez.	akt.	oppositis (5. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.
Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																		
Glagol	Analiza			Glagol	Analiza																																															
	Os.	Št.	Nak. Čas		Nač.	Oblika	Čas	Način																																												
dederint (2. vrst.)	3.	pl.	konj.	pf.	akt.	scire (1. vrst.)	inf.	prez.	akt.																																											
erit (3. vrst.)	3.	sg.	ind.	fut.	akt.	pati (3. vrst.)	inf.	prez.	pas.																																											
sapias (6. vrst.)	2.	sg.	konj.	prez.	akt.	oppositis (5. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																											

Naloga	Točke	Rešitev																		
2	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>tibi (1. vrst.)</td> <td>osebni zaimek</td> <td>dat.</td> <td>sg.</td> </tr> <tr> <td>quem (1. vrst.)</td> <td>vprašalni zaimek</td> <td>akuz.</td> <td>sg.</td> </tr> <tr> <td>quae (5. vrst.)</td> <td>oziralni zaimek</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	tibi (1. vrst.)	osebni zaimek	dat.	sg.	quem (1. vrst.)	vprašalni zaimek	akuz.	sg.	quae (5. vrst.)	oziralni zaimek	nom.	sg.
Zaimek	Vrsta	Analiza																		
		Sklon	Število																	
tibi (1. vrst.)	osebni zaimek	dat.	sg.																	
quem (1. vrst.)	vprašalni zaimek	akuz.	sg.																	
quae (5. vrst.)	oziralni zaimek	nom.	sg.																	

Naloga	Točke	Rešitev
3	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Plures hiemes a love nobis tributae sunt.

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ accusativus cum infinitivo
	2	♦ da ljudje preizkušajo babilonska števila.
4.2	1	♦ ablativus absolutus
	2	♦ (medtem) ko midva govoriva
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev												
5.1	4	♦												
		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Izpis</td> <td>Analiza</td> </tr> <tr> <td>Vezna beseda</td> <td>quem</td> <td>vprašalni zaimsek</td> </tr> <tr> <td>Glagolska oblika</td> <td>dederint</td> <td>Utemeljitev časa in naklona: konj. pf. za izražanje preddobnosti za sedanjim časom</td> </tr> <tr> <td>Stavčna funkcija</td> <td>–</td> <td>predmetni</td> </tr> </table>		Izpis	Analiza	Vezna beseda	quem	vprašalni zaimsek	Glagolska oblika	dederint	Utemeljitev časa in naklona: konj. pf. za izražanje preddobnosti za sedanjim časom	Stavčna funkcija	–	predmetni
	Izpis	Analiza												
Vezna beseda	quem	vprašalni zaimsek												
Glagolska oblika	dederint	Utemeljitev časa in naklona: konj. pf. za izražanje preddobnosti za sedanjim časom												
Stavčna funkcija	–	predmetni												
5.2	4	♦												
		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Izpis</td> <td>Analiza</td> </tr> <tr> <td>Vezna beseda</td> <td>dum</td> <td>podredni veznik</td> </tr> <tr> <td>Glagolska oblika</td> <td>loquimur</td> <td>Utemeljitev časa in naklona: ind. prez. za izražanje istodobnosti</td> </tr> <tr> <td>Stavčna funkcija</td> <td>–</td> <td>prislavnodoločilni (časovni)</td> </tr> </table>		Izpis	Analiza	Vezna beseda	dum	podredni veznik	Glagolska oblika	loquimur	Utemeljitev časa in naklona: ind. prez. za izražanje istodobnosti	Stavčna funkcija	–	prislavnodoločilni (časovni)
	Izpis	Analiza												
Vezna beseda	dum	podredni veznik												
Glagolska oblika	loquimur	Utemeljitev časa in naklona: ind. prez. za izražanje istodobnosti												
Stavčna funkcija	–	prislavnodoločilni (časovni)												
Skupaj	8													

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	2	♦ Horatius a Leuconoe petivit, ne crederet postero diei.
6.2	3	♦ Nobis omnibus constat fugere invidiam aetatem.
6.3	3	♦ Poeta quaesivit, quem finem di sibi dedissent.
Skupaj	8	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev
1.1	1	♦ 1.
1.2	1	♦ osvobojenec (libertus)
1.3	1	♦ republikanci/optimati/zarotniki proti Cezarju
1.4	1	♦ Satire ali Sermones
1.5	1	♦ Mecenatov
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev
2	10	♦
		Avtor
		Vergilij
		Ovidij
		Katul
		Ovidij
		Marcial
		Delo
		Eneida
		Metamorfoze
		Pesmi
		Umetnost ljubezni
		Epigrami

Naloga	Točke	Rešitev
3	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Naloga	Točke	Rešitev
4	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85